

Hoeksche Waard

RES Regionale
Energie
Strategie

in beeld

Regionale Energiestrategie regio Hoeksche Waard

RES 1.0

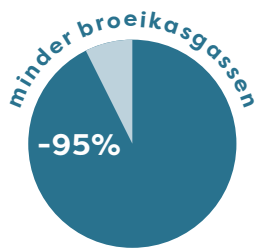
De Regionale Energiestrategie regio Hoeksche Waard

De Hoeksche Waard staat voor een groot aantal veranderingen

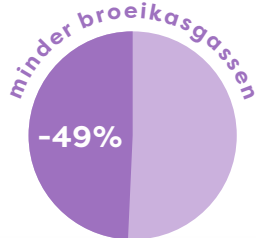
Internationaal en ook nationaal is afgesproken dat we klimaatverandering willen beperken. De uitstoot van broeikasgassen moet omlaag.

Om deze landelijke doelstellingen te bereiken gaan we minder fossiele brandstoffen gebruiken. Onze elektriciteit gaan we duurzaam opwekken, onze gebouwen duurzaam verwarmen en onze auto's rijden straks niet meer op benzine, diesel of LPG. Deze veranderingen noemen we de energietransitie.

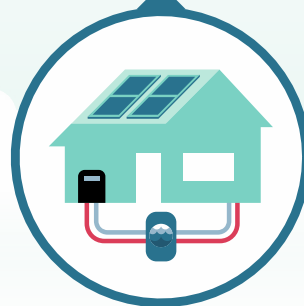
Nederland bestaat uit 30 energieregio's. De Hoeksche Waard is 1 van deze regio's. Elke regio, dus ook de regio Hoeksche Waard, moet een bijdrage leveren aan de landelijke doelstellingen. Daarom werkt elke regio hard aan een Regionale Energiestrategie, de RES. In dit document is de RES 1.0 in beeld gebracht.

Doelstelling:
2050

Doelstelling:
2030

Regio
Hoeksche Waard

De energietransitie voor en met iedereen

Gelukkig hebben we nog tijd om deze veranderingen met elkaar door te voeren

Maar, we moeten wel samen aan de slag. Daarom heeft de Hoeksche Waard hard gewerkt aan een RES. Deze infographic laat zien op welke manier de Hoeksche Waard invulling kan en wil geven aan de grootschalige opwek van duurzame elektriciteit in 2030. Samen gaan wij aan de slag met de energietransitie.

2 Vraagstukken

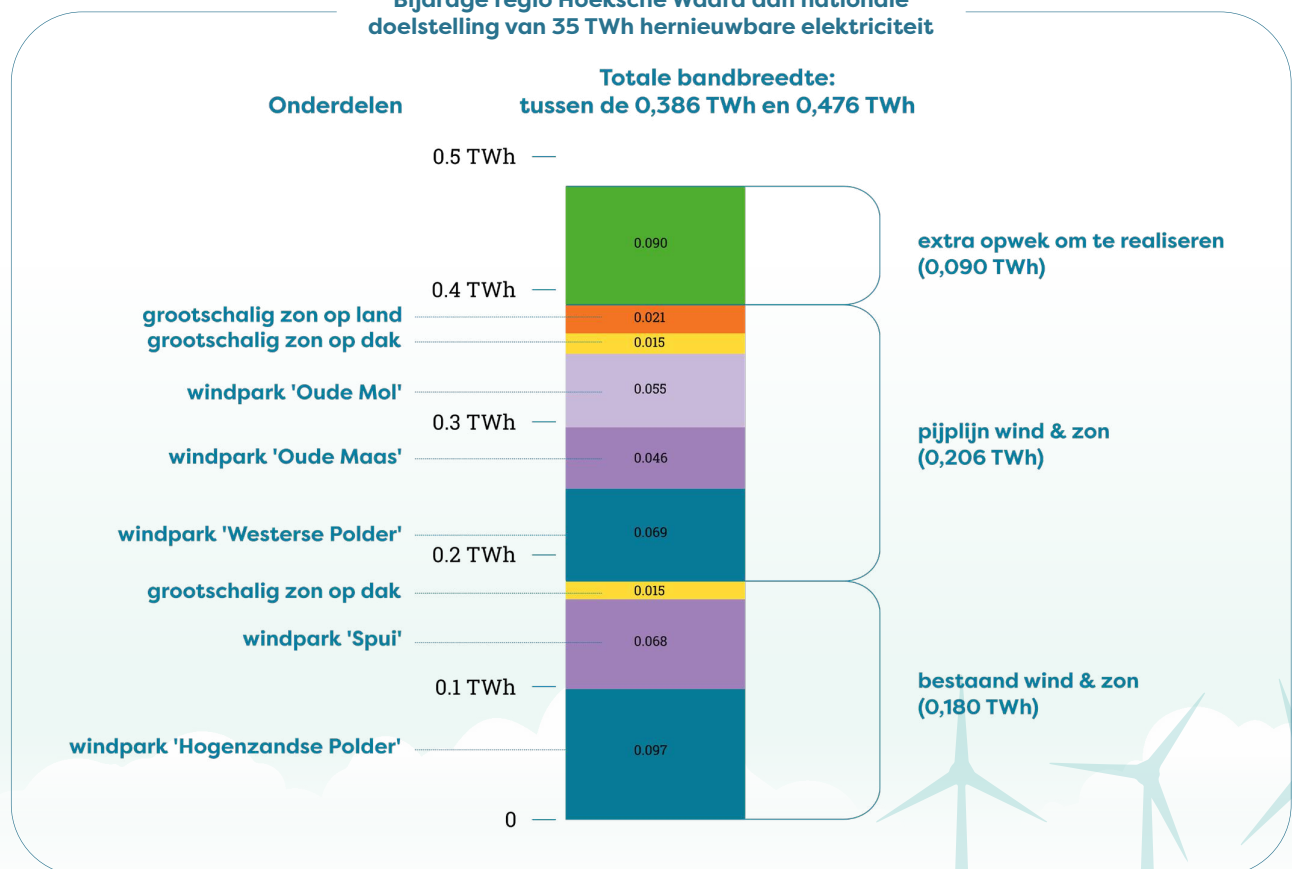

Waar kan grootschalig duurzame elektriciteit opgewekt worden, rekening houdend met verschillende belangen?

Hoe komen we tot een aardgasvrije gebouwde omgeving?

Bijdrage regio Hoeksche Waard aan nationale doelstelling van 35 TWh hernieuwbare elektriciteit

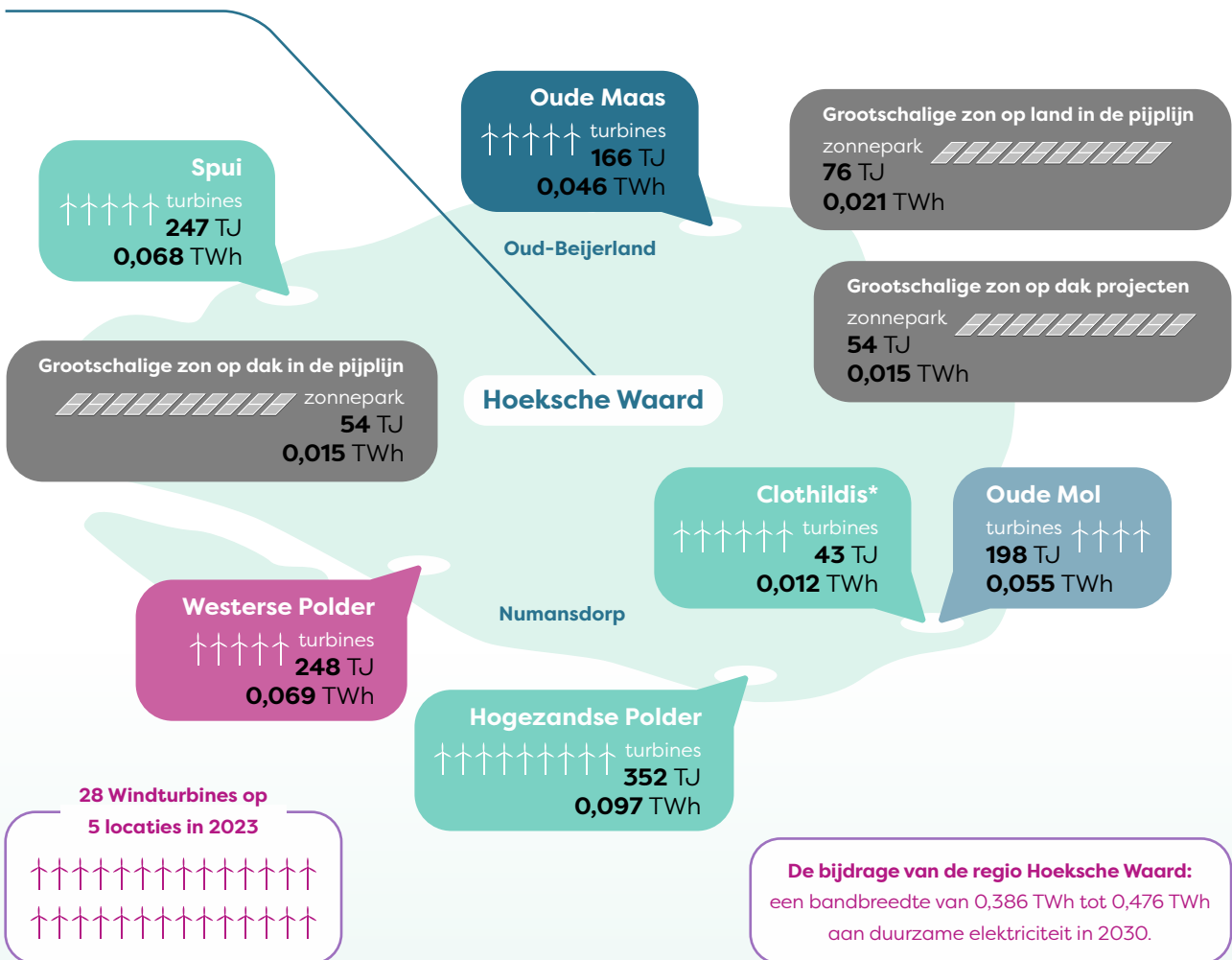
⚡ Elektriciteit

De regionale bijdrage van de Hoeksche Waard

De Hoeksche Waard is al een aantal jaar druk bezig met verduurzamen en er staat in de Hoeksche Waard al een aantal windparken. De bijdrage van de regio Hoeksche Waard is gebaseerd op reeds gerealiseerde energieprojecten, energieprojecten 'in de pijplijn' en nieuwe initiatieven grootschalig zon op dak. Met dit bod levert de regio een waardevolle bijdrage in de energietransitie. Windparken Spui en Hogezaandse Polder draaien al. Windparken Oude Maas, Westerse Polder en Oude Mol zijn in aanbouw of moeten nog worden gebouwd. Het zonnepark van Cosun Beet Company in Puttershoek is in aanbouw.

Bestaande energieprojecten en energieprojecten 'in de pijplijn'

Bestaand Pijplijn: 2020 2021 2021 en verder 2022

Richting 2030 wil de Hoeksche Waard naast de bestaande en pijplijn projecten nog meer elektriciteit opwekken. Daarbij worden grote daken in de Hoeksche Waard in elk geval zoveel mogelijk gebruikt voor zonnepanelen.

* Windpark Clothildis wordt te zijner tijd gesaneerd en vervangen door windpark Oude Mol (momenteel in uitvoering).

De regio Hoeksche Waard heeft eerste onderzoeken uitgevoerd hoe in de toekomst de gebouwde omgeving aardgasvrij kan worden

In verschillende dorpen verspreid binnen de regio Hoeksche Waard zijn kansen voor gezamenlijke warmteoplossingen. Dit geldt voor naast elkaar gelegen wijken met een hoge concentratie aan warmtevraag. Er wordt per mogelijke bron onderzoek gedaan naar de hoogte van de maatschappelijke kosten, dit weegt mee in het haalbaarheidsonderzoek. Er bestaan in de praktijk verschillende mogelijke bronnen om lokale toekomstige warmtenetten te voeden, waaronder:

Restwarmte

Industrie uit omliggende regio's biedt mogelijk kansen voor het gebruik van restwarmte. Om deze restwarmte naar de Hoeksche Waard te vervoeren zijn transportleidingen nodig. Er is een buisleidingenstraat in de Hoeksche Waard aanwezig, die de regio van noord naar zuid doorkruist. Mogelijk kan deze buisleidingenstraat gebruikt worden. Hiervoor is nader onderzoek nodig en overleg met omliggende regio's.

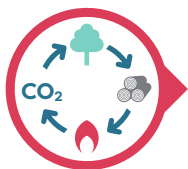
Geothermie

Het naastgelegen eiland Voorne-Putten (en Rotterdam en BAR-gemeenten) kent grote potentie voor geothermie (aardwarmte). Om deze warmte naar de Hoeksche Waard te vervoeren zijn transportleidingen nodig. Dit brengt hoge kosten met zich mee. Om dit haalbaar en betaalbaar te maken, moet de warmtevraag groot genoeg te zijn. Deze mogelijkheid moet nog onderzocht worden.

Thermische energie uit oppervlaktewater (TEO)

In en vooral rondom de Hoeksche Waard is veel (open) water aanwezig. De hoeveelheid beschikbare energie is hierdoor in theorie bijna oneindig. Het water kan mogelijk gebruikt worden als warmtebron voor een lokaal warmtenet dat gevoed wordt door thermische energie uit oppervlaktewater.

Biomassa

Lokale vaste biomassa is beperkt aanwezig in de regio. De aanwezige biomassa kan ingezet worden als (tijdelijke) warmtevoorziening voor warmtenetten. Ook kan biomassa een rol spelen als brandstof voor individuele warmteoplossingen in het buitengebied. Er moet onder andere eerst onderzocht worden wat het maatschappelijke draagvlak is in de regio om biomassa in te zetten.

Zonthermie

Zonthermie wordt in Nederland voornamelijk gebruikt voor de verwarming van tapwater op individueel niveau en dit kan gebruikt worden als gemeenschappelijke warmtevoorziening in combinatie met een warmtepomp. Met name wijken in de Hoeksche Waard, die gelegen zijn aan de rand van een bebouwde kom, lenen zich mogelijk voor zonthermie.

Innovatie/hernieuwbaar gas

Dit is een mogelijke oplossing voor de gebouwde omgeving in onder andere het buitengebied. De ontwikkelingen van de warmtetechnologieën staan niet stil en niet alle woningen en gebouwen hoeven morgen al over een aardgasvrije warmteoplossing te beschikken. Eén van de mogelijke alternatieven is waterstof geproduceerd met duurzaam opgewekte elektriciteit.

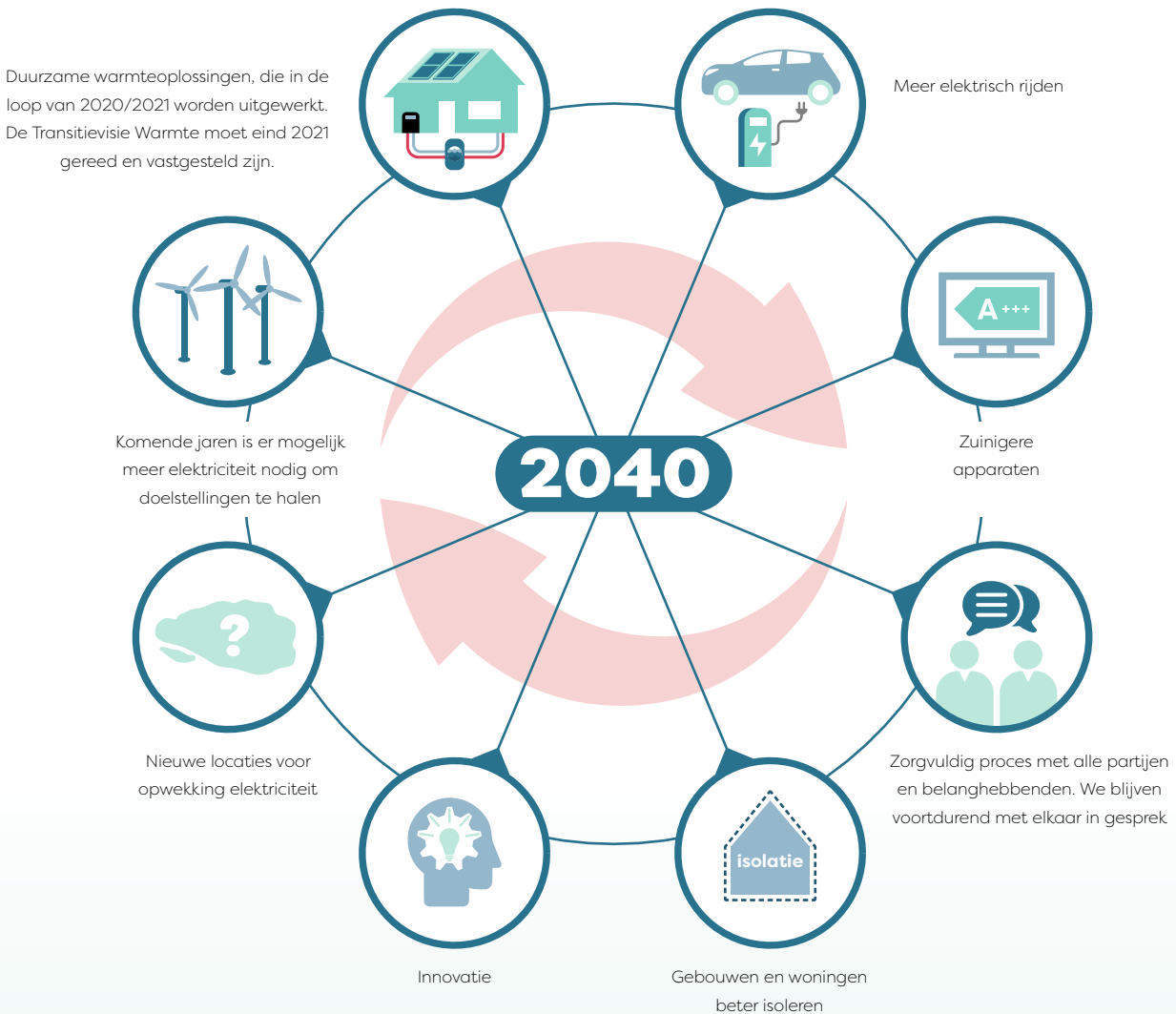

Dit jaar gaat de regio door met onderzoeken om nog beter te kunnen bepalen hoe de gebouwde omgeving aardgasvrij gemaakt kan worden. Na de zomer 2020 is de gemeente gestart met het opstellen van een Transitievisie Warmte. Daarin komt te staan welke wijken/dorpen wanneer van het aardgas af kunnen en wat dan het meest waarschijnlijke alternatief wordt. De Transitievisie Warmte moet eind 2021 gereed en vastgesteld zijn.

Energienutraal

Gemeente Hoeksche Waard wil in 2040 al energieneutraal zijn

Dit kan bereikt worden door alle gebruikte energie in 2040 op een duurzame manier op het eiland op te wekken, maar het begint met besparen van energie. Want wat wij niet gebruiken aan elektriciteit, hoeven wij ook niet op te wekken. We zoeken samen naar de beste manier om onze eigen doelstellingen te realiseren en een bijdrage te leveren aan de landelijke afspraken. De ambitie om in 2040 een energieneutrale Hoeksche Waard te zijn, wordt verder uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma 'Hoeksche Waard richting energieneutraal'. Dat wordt in de loop van 2021 uitgewerkt en vastgesteld.

Samen met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties

De regio Hoeksche Waard denkt na over de wijze waarop de doelstelling energieneutraal 2040 behaald kan worden. De gemeente, maar ook haar mede-overheden in de RES-regio Hoeksche Waard, hechten grote waarde aan een zorgvuldig proces met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in de Hoeksche Waard. Daarom blijven we op het eiland met elkaar in gesprek. We zoeken samen naar de beste manier om onze eigen doelstellingen te behalen en een bijdrage te leveren aan de landelijke afspraken.

Tegelijkertijd aan de gesprekken over de RES, werkt gemeente Hoeksche Waard, vanuit het Programmaplan Duurzaamheid, met de samenleving aan de energietransitie. Van daaruit is er steeds meer inzicht in de betekenis van de ambitie 'Hoeksche Waard energieneutraal in 2040'.